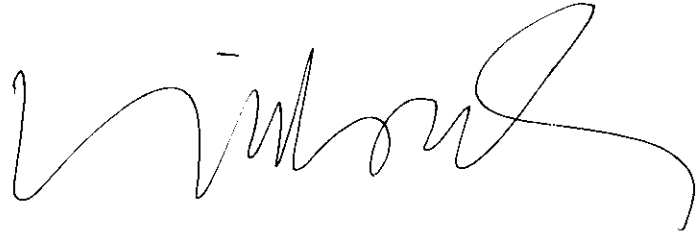

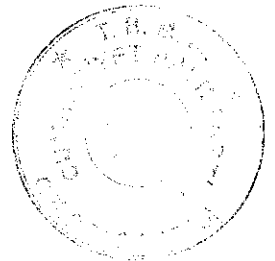
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

2839 sayılı Milletvekili Seçim Kanunu ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nda değişiklik yapılmasına ilişkin kanun teklifim ve gerekçelerini ekte sunuyorum.
Gereğini arz ederim.

Av. Gürkut ACAR
Antalya Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI					
Tali Komisyon					
Esas Komisyon	Anayasa				
Tarih:	16 Mayıs 2012			E. No: 2/367	
Gm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.	
TBMM KANLI					

GENEL GEREKÇE

Demokrasinin sağlıklı işleyebilmesi için seçim sistemi ve siyasi partiler düzeninde demokrasinin egemen olması zorunludur. Bu kapsamda, 12 Eylül darbe zihniyetinin yansımalarının seçim sisteminden de siyasi partiler düzeninden de silinmesi gereklidir. Her fırsatta darbelerle mücadele ettiklerini söyleyenlerin, seçim sistemi ve siyasi parti düzeni ile ilgili talepleri görmezden gelmesi kabul edilebilir değildir.

Anayasa'da ifade edilen "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" ilkesinin yaşama geçirilmesi, millet iradesinin tam olarak seçim sonuçlarına yansımaya bağlıdır. Yüzde 10 barajı, millet iradesinin TBMM'ye tam olarak yansımaya engellemektedir. Özellikle 2002 seçimlerinde neredeyse kullanılan oyların yarısı TBMM'ye yansımamıştır. AKP oyların yüzde 34.4'ünü alarak TBMM'de yüzde 66'lık, CHP de yüzde 19 oyla TBMM'de yüzde 33'lük temsil oranına ulaşmıştır. 2011 seçimlerinde de AKP yüzde 49.9 oy almasına karşın TBMM'de yüzde 60'lık temsil oranına ulaşmıştır. Yönetimde istikrar söylemiyle getirilen yüzde 10'luk baraj büyük bir adaletsizlik yaratmaktadır. Barajın yüzde 5 olarak uygulanması ile milletin iradesi, daha yüksek oranlarda TBMM'ye yansıyacak, farklı düşünceler TBMM'de ifade edilebilecektir.

Siyasi partiler sisteminin demokratikleştirilmesi, parti içi demokrasinin geliştirilebilmesi için, partinin her kademesinde görev alacakların özgür seçimlerle belirlenmesi önemli katkılar sağlayacaktır. Önseçim yönteminin geçerli kılınması ve güçlendirilmesi, siyasi partilerin genel ve yerel seçimlerde adaylarını demokratik yollarla belirlemesi, Türkiye'ye demokrasisine büyük güç katacaktır.

Siyasi partilerin özgürce faaliyetlerini sürdürebilmesi için yeterli maddi olanaklara sahip olması, maddi katkı sağlamak için güç odakları ile bir ilişki kurmak zorunda kalmamaları gereklidir. Devlet yardımının amacı, siyasi partilerin bağımsız olarak faaliyetlerini sağlamaktır. Seçim barajının yüzde 5'e düşürülmesi ile birlikte, barajı aşma potansiyeli taşıyan partilere de faaliyetlerini sürdürebilme olanağı tanımak için seçimlerde yüzde 3'ün üzerine çıkan partilere devlet yardımı verilmesi demokratik bir tutum olacaktır.

Kanun teklifi ile seçimlerde adaletsizlik yaratan yüzde 10 barajının yüzde 5'e düşürülmesi, parti içi demokrasinin güçlendirilmesi için siyasi partilerin genel ve yerel seçimlerde adaylarını önseçimle belirlemelerinin yolunun açılması amaçlanmıştır. Teklif ile ayrıca, barajı aşamayan ancak yüzde 3'ün üzerinde oya ulaşan siyasi partiler de devlet yardımından yararlanabilecekler ve belediye meclislerine üye olacakların partilerindeki görevlerinden istifa zorunluluğunun kaldırılması hedeflenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Temsilde adaletin sağlanabilmesi için yüzde 10'luk seçim barajının yüzde 5'e düşürülmesi amaçlanmıştır.

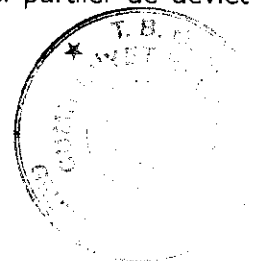
MADDE 2- Siyasi partilerin genel ve yerel seçimlerde adaylarını önseçimle belirlemeleri sağlanacaktır.

MADDE 3- Yerel seçimlerde belediye meclisi üyeliği için aday olanların, partilerindeki yönetim görevlerinden istifa zorunluluğu kaldırılmıştır.

MADDE 4- Barajı aşamayan ancak yüzde 3'ün üzerinde oya ulaşan siyasi partiler de devlet yardımından yararlanabileceklerdir.

MADDE 5- Yürürlük maddesidir.

MADDE 6- Yürütme maddesidir.

MİLLETVEKİLİ SEÇİM KANUNU İLE SİYASİ PARTİLER KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 10/6/1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçim Kanununun 33 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “% 10’unu” ibaresi “5’ini”, üçüncü fıkrasında yer alan “yüzde onluk” ibaresi “yüzde beşlik” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2- 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun 37 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Siyasi partiler, milletvekilliği genel veya ara seçimleri ile mahalli idareler seçimlerinde, adaylık için başvuran ve adaylığı uygun görülenler arasından adayların tespitini, serbest, eşit, gizli oy ve açık tasnif esasları çerçevesinde, seçim çevresinde seçmen kütüğüne kayıtlı bulunan bütün parti üyelerinin katılabilecekleri ön seçimle belirler.”

“Siyasi partiler, seçim çevrelerinde toplam olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının yüzde 5’ini aşmamak üzere, ilini, seçim çevresini, aday listesindeki sırasını, ön seçim tarihinden en az on gün önce Yüksek Seçim Kuruluna bildirmek koşuluyla merkez adayı gösterebilir. Siyasi partilerin bir seçim çevresinde teşkilatı bulunmaz veya göstermesi gereken aday sayısı kadar istekli aday olmazsa, o seçim çevresine ait aday listesi, parti yönetim organlarıca belirlenir.”

MADDE 3- Siyasi Partiler Kanununun 40 ıncı maddesinin 4 üncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mahalli teşkilatın yönetim kurulu başkan ve üyelerinden, görev yaptıkları yerden belediye meclisleri dışında aday adayı olmak isteyenlerin görevlerinden istifa etmelerine ilişkin usul ve esaslar siyasi partilerin tüzüklerinde belirlenir.”

MADDE 4- Siyasi Partiler Kanununun Ek Madde 1 maddesinin 4 üncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Milletvekili genel seçimlerinde toplam geçerli oyların % 3’ünden fazlasını alan siyasi partilere de Devlet yardımı yapılır. Bu yardım en az Devlet yardımı alan siyasi partinin ikinci fıkra gereğince almış olduğu yardım ve genel seçimlerde aldığı toplam geçerli oy esas alınarak kazandıkları oyla orantılı olarak yapılır. Bunun için her yıl Maliye Bakanlığı bütçesine yeterli ödenek konulur.”

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

